



Ikt. sz.: FFB-42/5-5/2023.

FFB-2/2023. sz. ülés  
(FFB-15/2022-2026. sz. ülés)

## **J e g y z ő k ö n y v**

az Országgyűlés **Fenntartható Fejlődés Bizottságának**  
2023. március 6-án, hétfőn, 10 órakor  
az Országház Herman Ottó termében (földszint 10.)  
megtartott üléséről

## Tartalomjegyzék

|  |           |
|--|-----------|
| <b><i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i></b>   | <b>5</b>  |
| <b><i>A levegőminőség javítását, illetve a légszennyezés egészségügyi ártalmainak csökkentését célzó intézkedésekről szóló H/2730. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i></b>           | <b>5</b>  |
| <i>Tordai Bence előterjesztése</i>   | 5         |
| <i>Kérdések, hozzászólások</i>   | 6         |
| <i>Tordai Bence reagálása</i>  | 8         |
| <i>Határozathozatal</i>  | 9         |
| <b><i>Az akkumulátorgyártással összefüggésben szükséges kormányzati intézkedésekről szóló H/2863. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i></b>  | <b>9</b>  |
| <i>Arató Gergely előterjesztése</i>  | 9         |
| <i>Kérdések, hozzászólások</i>   | 10        |
| <i>Arató Gergely reagálása</i>   | 11        |
| <i>Határozathozatal</i>  | 12        |
| <b><i>Az akkumulátorgyárak magyarországi létesítésének és bővítésének feltételeiről szóló H/2947. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i></b>  | <b>12</b> |
| <b><i>Az akkumulátorgyártással foglalkozó üzemek és létesítmények létesítéséről szóló döntésekben való társadalmi részvételről szóló H/2891. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i></b> | <b>12</b> |
| <i>Dr. Keresztes László Lóránt exposéja</i>  | 12        |
| <i>Kérdések, hozzászólások</i>   | 13        |
| <i>Dr. Keresztes László Lóránt reagálása</i>   | 14        |
| <i>Határozathozatal</i>  | 15        |
| <b><i>A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról szóló T/2149. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)</i></b>  | <b>15</b> |
| <i>Dr. Keresztes László Lóránt exposéja</i>  | 15        |
| <i>Kérdések, hozzászólások</i>   | 16        |
| <i>Dr. Keresztes László Lóránt reagálása</i>   | 17        |
| <i>Határozathozatal</i>  | 18        |
| <b><i>Egyebek</i></b>  | <b>18</b> |
| <b><i>Az ülés berekesztése</i></b>   | <b>18</b> |

## Napirendi javaslat

1. A levegőminőség javítását, illetve a légszennyezés egészségügyi ártalmainak csökkentését célzó intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/2730. szám)  
(Szabó Timea, Szabó Rebeka, Tordai Bence (Párbeszéd) képviselők)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Az akkumulátorgyártással összefüggésben szükséges kormányzati intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/2863. szám)  
(Dr. Oláh Lajos, Arató Gergely, Dr. Dávid Ferenc, Varga Zoltán, Varju László, Gy. Németh Erzsébet (DK) képviselők)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Az akkumulátorgyárak magyarországi létesítésének és bővítésének feltételeiről szóló határozati javaslat (H/2947. szám)  
(Komjáthi Imre, Dr. Harangozó Tamás, Dr. Tóth Bertalan (MSZP) képviselők)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
4. Az akkumulátorgyártással foglalkozó üzemek és létesítmények létesítéséről szóló döntésekben való társadalmi részvételtől szóló határozati javaslat (H/2891. szám)  
(Dr. Keresztes László Lóránt, Bakos Bernadett, Csárdi Antal, Kanász-Nagy Máté, Ungár Péter (LMP) képviselők)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/2149. szám)  
(Dr. Keresztes László Lóránt, Bakos Bernadett, Csárdi Antal, Kanász-Nagy Máté, Ungár Péter (LMP) képviselők)  
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
6. Egyebek

## **Az ülés résztvevői**

### **A bizottság részéről**

#### **Megjelent**

**Elnököl: Dr. Keresztes László Lóránt** (LMP), a bizottság elnöke  
**Bencsik János** (Fidesz), a bizottság alelnöke

Szabó Rebeka (Párbeszéd), a bizottság alelnöke  
Becsó Zsolt (Fidesz)  
Varga Gábor (Fidesz)  
Zsigó Róbert (Fidesz)

#### **Helyettesítési megbízást adott**

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) Bencsik Jánosnak (Fidesz)  
Harrach Péter (KDNP) Varga Gábornak (Fidesz)

### **A bizottság titkársága részéről**

Hatvani Szabolcs bizottsági munkatárs

### **Meghívottak**

#### **Hozzászólók**

Tordai Bence (Párbeszéd)  
Arató Gergely (DK)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra)

## **Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása**

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Köszöntök mindenkit a Fenntartható Fejlődés Bizottságának mai ülésén. A bizottság 2023. március 6-ai ülését ezennel megnyitom. Tisztelettel köszöntök mindenkit, köszöntöm a bizottság tagjait, köszöntök mindenkit, aki megtisztelt minket, a hallgatóságot.

Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy dr. Turi-Kovács Béla képviselő urat, alelnök urat a mai ülésen Bencsik János képviselő úr képviseli, Harrach Péter képviselő urat pedig Varga Gábor képviselő úr fogja képviselni a mai ülésen.

A tervezett napirendi sort előzetesen megküldtük, ezért kérem a bizottság tagjait, hogy aki támogatja a mai ülésünk napirendjét, az szavazatával jelezze! (Szavazás.) Egyhangú döntéssel a mai napirendi sort elfogadtuk.

## **A levegőminőség javítását, illetve a légszennyezés egészségügyi ártalmainak csökkentését célzó intézkedésekről szóló H/2730. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Így következik az 1. napirendi pont tárgyalása, amelynek címe: a levegőminőség javítását, illetve a légszennyezés egészségügyi ártalmainak csökkentését célzó intézkedésekről szóló H/2730. számú javaslat vitája, majd a döntés a tárgysorozatba vételről.

Látom, hogy az előterjesztők képviselőletében jelen van Tordai Bence képviselő úr, ezért meg is adom a szót. Tessék, parancsoljon!

### **Tordai Bence előterjesztése**

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Üdvözlöm a bizottság tagjait, munkatársait és a vendégeinket. Valóban, a Párbeszéd beadott egy javaslatot a levegőminőség javításával kapcsolatban, hiszen közös felelősségünk, hogy milyen levegőt szívunk be, milyen szívnak majd be gyermekeink és unokáink. Pontosan tudjuk, hogy Magyarországon az egyik vezető halálok a légszennyezés miatti betegségekre vezethető vissza, körülbelül 13 ezer ember idő előtti halála köszönhető évente a légszennyezettségnek. Ez az, amin mindenképpen faragnunk kéne, és ennek érdekében tettük meg a javaslatunkat, amely első körben arról szól, hogy növeljük a légminőségmérő pontok számát, hiszen ha nem tudjuk, hogy egyáltalán mivel állunk szemben, akkor nagyon nehéz küzdeni ellene, márpedig a magyarországi levegőminőség-mérő hálózat elégtelen, nem szolgáltat kellő mennyiségű és minőségű adatot ahhoz, hogy a hatékony politikai fellépésre lehetőséget adjon.

Másodsorban javítani kéne a füstködriadó elrendelésének a szabályait, ki kellene terjeszteni az olyan anyagokra, mint például a PM<sub>2,5</sub> felszálló por, amelyek jelenleg nem szerepelnek ebben a szabályozásban, és úgy általában igazodni a WHO-határértékekhez, hiszen a jelenlegi szabályozás nem az egészségügyi szempontokat, hanem egy sokkal korábbi társadalmi-gazdasági szempontrendszerrel tart szem előtt. Úgyhogy konkrétan szigorítani kellene a szmogriadó elrendelésének a feltételeit és szabályait, valamint természetesen mindent megtenni azért, hogy megelőzzük a nagy légszennyezettség kialakulását, és ennek érdekében egyebek között, de nem kizárólag a magyar lakásállomány fűtéskorszerűsítését és energiahatékonysági felújítását kellene

elvégezni, erre sok száz milliárd forint évi támogatást biztosítani annak érdekében, hogy a magyar családok, a magyar háztartások kellő forrással rendelkezzenek ezekhez az energetikai mélyfelújításokhoz.

Továbbá mérsékelni kell a szintén súlyos légszennyezettséggel járó zöldhulladék-égetést, be kellene tiltani konkrétan országosan, hiszen ez jelenleg önkormányzati hatáskörben van, és nincs egységes szabályozás erre vonatkozóan. Valamint felvilágosító kampányokat kellene indítani a tekintetben, hogy mit tehetnek az egyes emberek, az egyes háztartások annak érdekében, hogy csökkenjen a légszennyezettség. Ha a kormány már annyira nagyvonalú volt a propagandaminisztériummal, hogy minden évben sok tíz milliárd forintot szán ügynevezett lakossági tájékoztatási célokra, akkor talán költhetnék ezt a pénzt hasznosan is, és nem a gyűlöletre kellene nevelni a magyar embereket, hanem arra, hogy hogyan lehet kevesebb környezeti ártalommal, kisebb légszennyezettséggel fűteni a lakásaikat, hogyan lehetne például komposztálni az avarégetés helyett, és folytathatnám a sort. Itt volna tere annak, hogy a magyar lakosság környezeti tudatosságát a légszennyezettséggel kapcsolatban emeljük.

Talán első körben ennyit mondanék el a Párbeszéd javaslatának közpolitikai részéből, és aztán majd annak függvényében, hogy a kedves kollégák mennyire lesznek nyitottak, talán térjük ki a pártpolitikai vonatkozásokra is, hiszen az sem teljesen mellékes egy ilyen ügyben, hogy van-e politikai akarat arra, hogy a magyar légszennyezettség végre-valahára csökkenni tudjon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Kérdezem a bizottsági tagokat, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka alelnök asszonyé a szó.

### **Kérdések, hozzászólások**

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Nagyon köszönöm a szót. Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Előterjesztőtársam! Igen, valóban, a Párbeszéd három országgyűlési képviselője terjesztette be ezt a légszennyezettség csökkentésére irányuló javaslatot, és ahogyan Tordai Bence képviselőtársam már elmondta, gyakorlatilag magyar emberek ezreinek életét követeli évről évre az, hogy Magyarországon a légszennyezettség mértéke sokkal rosszabb, mint amit egyébként a jelenlegi tudásunk és a jelenlegi technológiai felkészültségünk alapján el lehetne érni. Tehát igazság szerint minden eszközünk megvan arra, hogy ma Magyarországon csökkentsük a légszennyezettség mértékét, csak némi politikai akarat, döntéshozói szándék kéne - és azt remélem egyébként, hogy a kétharmad birtokában nyilván a Fidesz és a KDNP ezeknek az eszközöknek a birtokában van -, tehát ezeknek az intézkedéseknek a megtétele szükséges lenne ahhoz, hogy nemcsak egy fontos környezetvédelmi problémán javítsunk, hanem az emberek egészségén is. Tehát ez egy nagyon fontos környezet-egészségügyi intézkedés lenne, amivel szintén egyrészt magyar emberek életét is meg tudnánk menteni, másrészt pedig az egészségét javítani. Tudjuk azt, hogy rengeteg asztmás, mindenféle felsőlégúti, allergiás megbetegedés is van az országban, és ezek egy része szorosan kapcsolódik a légszennyezettség mértékéhez.

Azokat a konkrét intézkedési javaslatokat, amelyeket Tordai Bence elmondott, igyekeztünk tényleg nagyon szakmaian megfogalmazni ebben a határozati javaslatban. Tulajdonképpen ezeket követve, akár ehhez nyilván még a szakminisztérium által a szükséges dolgokat hozzátéve, valóban radikális javulást lehetne elérni a légszennyezettség csökkentésében.

Csak két dolgot emelnék ki talán abból, ami elhangzott. Az egyik az, hogy a szálló porban a nagyon kicsi méretű, PM<sub>2,5</sub> méretű részecskékre nincs jelenleg jogszabályi

határérték; egy nagyon régi határértékkel találkozhatunk, ez 2015-ös adat. Tehát gyakorlatilag egy új határértéket kéne erre a nagyon veszélyes szállópor-méretre meghatározni, és erre van is WHO-ajánlás, tehát van is hova nyúlni, van is szakmai anyag, és ezt a megfelelő mérőeszközökkel mérni kéne, egyáltalán tudnunk kéne, hogy ebből a veszélyes méretű részecskéből mennyi van a levegőben.

Azt azért már most is tudjuk, hogy amivel egyébként a szálló por mértékét csökkenteni lehet, az egyrészt a fűtés, másrészt a közlekedés. Ahogyan el is hangzott, a lakossági fűtés helyes technológiája egy nagyon-nagyon fontos kérdés lenne. Itt sokszor egyébként egyrészt nyilván nagyon fontos, hogy azokat, akiknek nagyon kevés anyagi lehetősége van, a rászoruló embereket jó minőségű tűzifával segítse a kormány; úgy látom, hogy ebben is van egyébként némi elmaradás, de a tájékoztatásnak is nagyon fontos szerepe van, mert egyszerűen nem is mindenki tudja, hogy hogyan kell úgy fűteni helyesen, hogy azzal saját magának a legkevesebb mérgező anyagot szabadítsa fel.

És ami még szintén fontos: én azt látom, hogy évek óta téma egyébként még a kormány részéről is az avarégetés szabályozása, tiltása. A Párbeszéd véleménye szerint ezt tiltani kéne, hiszen egyébként szakmai szervezetek - akár a Levegő Munkacsoport anyagaiból is lehet látni, de más szakmai szervezetek is - ezt már kimutatták, megmérték, hogy elképesztően sok mérgező anyag szabadul fel, amikor friss avart vagy akár szárazabb avart éget valaki. Egyébként ez a környezetnek sem jó, az élővilágnak sem jó, de annak az embernek sem jó, aki ott van vagy a szomszédainak, vagy a hárommal arrébb lévő szomszédainak.

Tehát azt gondolom, hogy van egy csomó olyan dolog, ami nem igényelne óriási nagy erőforrást, de már most meg lehetne tenni annak érdekében, hogy Magyarországon a légszennyezettség mértéke csökkenjen, és ezáltal a megbetegedések és akár a halálozások mértéke is csökkenjen.

Úgyhogy én nagyon remélem, hogy ezt a szakmai alapú határozati javaslatot megfontolásra érdemesnek tartják mind az ellenzéki, mind a kormánypártok, és legalább a tárgysorozatba vételét támogatni fogják.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök asszony. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e további hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, én is hozzászólnék, és ez időre átadnám az ülés vezetését Bencsik alelnök úrnak.

*(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)*

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Elnök urat illeti a szó.

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP): Köszönöm szépen, alelnök úr. Köszönöm az előterjesztőknek az indítványt, köszönöm, hogy ezt megfogalmazták, és a bizottság elé tárták a javaslatot nyilván azzal a szándékkal, hogy az Országgyűlés plenáris ülésén tudjunk erről beszélni.

Itt elhangzott képviselő úrtól mint előterjesztőtől, hogy beszélhetnénk itt pártpolitikai megközelítésekről és pártpolitikai szempontokról. Azt hiszem, nyilván ez a gyakorlat, ez a realitás, tehát látjuk, hogy a pártpolitikai helyzet határozza meg az ezen fontos kérdésekhez való hozzáállást, viszonyulást, ugyanakkor az egyértelmű kell legyen - és ez szerintem hangozzék is itt el -, hogy nem szabadna, hogy ezek a kérdések normális esetben pártpolitikai viták tárgyát képezzék.

Azt gondolom, hogy ez az indítvány alkalmas arra, hogy ezen rendkívül fontos kérdéskörben átfogó vitát kezdjünk az Országgyűlés előtt, hiszen tudjuk, hogy csak úgy,

konkrétan az indítványban lévő intézkedések vagy az ezekre való utalások mellett itt várospolitikai kérdésekről is beszélnünk kell, várostervezésről, városok működtetéséről, városüzemeltetéséről. Ez egy külön megközelítés, ami azt segítené, hogy a városok önmagukban egyébként élhetőbbé tudjanak válni adott esetben a helyváltoztatási kényszer, a városon belüli közlekedési, helyváltoztatási igények tekintetében.

Ehhez szorosan kapcsolódik, és erre már utalást hallhattunk, a közlekedéspolitikai megfontolások kérdése. Nyilván annak nagyon örültünk, hogy a kormány intézkedéseként vármegyei bérletek bevezetésére sor kerül, ugyanakkor láthatjuk, hogy ez nem kínál egy teljes, átfogó, egységes közlekedési irány felé fordulást, hiszen ezek a vármegyei bérletek nem terjednek ki a helyi közlekedés eszközeire. Azt gondoljuk, ezek a kérdések is vannak olyan fontosak, hogy ha érdemben akarunk tenni a városok élhetőségének, a levegőtisztaság javításának a tekintetében, akkor bizony itt a jelenlegi intézkedéseknél átfogóbb, ambiciózusabb közlekedéspolitikai intézkedésekre van szükség. Ez a javaslat ebből a szempontból is keretet teremthet, hogy ezekről kérdésekről tudjunk beszélni, úgyhogy én magam természetesen a szavazatommal támogatni fogom, hogy ez a javaslat tárgysorozatba kerüljön.

ELNÖK: Az ülés vezetését visszaadom elnök úr számára.

*(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)*

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm, alelnök úr. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e további hozzászólás. *(Senki sem jelentkezik.)*

Kérdezem az előterjesztőt, hogy kíván-e reagálni a vitában elhangzottakra. Ha igen, akkor átadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak.

### **Tordai Bence reagálása**

TORDAI BENCE (Párbeszéd) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr, és köszönöm a hozzászólását is. Valóban, azt gondoljuk, ha kizárólag közpolitikai szakmai szempontok alapján mérlegelnének a kedves képviselőtársak, akkor az igen gombot nyomnák majd meg a szavazásnál. Nincs kétségem afelől, hogy például Bencsik János alelnök úr a szakmai irányát ennek a határozati javaslatnak támogatni tudja, és rá hallgatva a kollégái is.

Ezzel együtt az, hogy a kormánypárti képviselők nem szólaltak fel ebben a vitában, legalábbis homályban hagyja a szavazási szándékukat; mindkét lehetőséget el tudom képzelni. Ha abból indulunk ki - ha már itt a várospolitikai szempontok bejöttek -, amit Budapest zöldfőpolgármesterével kapcsolatban pártpolitikai szinten folytatnak, akkor kevésbé vagyok optimista a szavazati irányokat illetően, hiszen Budapesten végre elkezdődött egy olyan politika, amely egyrészt, ahogy elnök úr mondta, a nagyon fontos közlekedési igények csökkentését is figyelembe veszi, másrészt a környezet- és emberbarát közlekedési módok terjedését pártolja. Ehhez képest ez a kormánypárti médiában teljesen igaztalan módon, felesleges feszültséget gerjesztve autós üldözésnek, autósellenes politikának van beállítva. És amikor például Karácsony Gergely és a Fővárosi Közgyűlés a közösségi közlekedés járműparkját szeretné fejleszteni, ahhoz a kormány nemhogy támogatást nem ad, de még a hitellehetőségét egyetlen aláírásával sem nyitja meg a főváros előtt. Úgy általában véve amikor látjuk, hogy egy progresszív, tehát zöld-várospolitika zajlana a nemzet fővárosában, ahhoz a kormánypártoktól sajnos semmilyen támogatást nem látunk megvalósulni.



De ha elővesszük az optimista énünket, és nem ebből indulunk ki, hanem abból, amit az Alaptörvényben írtak a maguk számára, amelyben kimondják, hogy a tiszta levegő, a tiszta víz és az egészséges ételmszer mindenkinek alapvető joga, és ha azt nézzük, hogy míg sokáig gyakorlatilag tagadták a klímakatasztrófa tényét, de mostanra azt állítják, hogy Magyarország klímabajnok, és időnként tesznek olyan intézkedéseket, amelyek nagyjából legalább ebbe az irányba mutatnak - akárcsak az elnök úr által említett helyközi közösségi közlekedési bérletek árának a csökkentése, amivel számos szakmai probléma van, de mégiscsak egy jó irányba mutató javaslat -, akkor nagyon átlátszó mögötte ugyan a politikai szándék, de jól mutatja azt, hogy már a kormánypártok sem tudnak ellenállni annak zöldfordulatnak, ami az egész világban megvalósul, és kényszerűen Magyarországon is végbe fog menni. *(Arató Gergely megérkezik az ülésre.)*

Az a kérdés, hogy önök támogatják vagy akadályozzák ezt a mindannyiunk érdekében megteendő fordulatot, ezt a zöldforradalmat. Nagyon remélem, hogy nem csak a szakmai lelkiismeretükhöz, de a szavazóikhoz is hűek lesznek, és támogatják azt, hogy egyáltalán erről a fontos témáról vita lehessen az Országgyűlés plenáris ülésén, megteszik azokat a módosító indítványokat, amelyek azt segítik, hogy teljes mértékben azonosulni tudjanak majd a Párbeszéd javaslatával, és aztán ne csak most, a tárgysorozatba vételkor szavazhassák meg, hanem majd az Országgyűlés plenáris ülésén, a végszavazáson is az igen gombot nyomhassák. Ebben a reményben várom kíváncsian a voksukat. Köszönöm szépen.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Akkor most döntenünk kell tárgysorozatba vételről. Kérem a bizottság tagjait, hogy szavazzon az, aki támogatja az indítvány tárgysorozatba vételét! *(Szavazás.)* 2 igen szavazatot látok. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6 nem szavazat. Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatta a tárgysorozatba vételt.

Köszönjük szépen képviselő úrnak a bizottsági ülésen való részvételt.

### **Az akkumulátorgyártással összefüggésben szükséges kormányzati intézkedésekről szóló H/2863. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

A 2. napirendi pontra áttérünk, melynek címe: az akkumulátorgyártással összefüggésben szükséges kormányzati intézkedésekről szóló H/2863. számú határozati javaslat vitája, majd döntés a tárgysorozatba vételről.

Látom, hogy itt van körünkben az előterjesztők részéről Arató Gergely képviselő úr. Át is adom a szót, tessék parancsolni!

### **Arató Gergely előterjesztése**

ARATÓ GERGELY (DK) előterjesztő: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Olyan témában tettük ezt a javaslatot, amelyről maga a bizottság is tárgyalt, bár sajnálatos módon kormánypárti képviselőtársaink és a kormány képviselőjének hiányában a civil szervezetekkel, és amelyik nagy nyilvánosságot kapott a közvéleményben is, illetve múlt héten a parlament is, bár persze gondosan eldugva, éjszakai órán, de tartott erről egy vitanapot, egy politikai vitát pontosabban. Tehát magát az ügyet nem ismertetném képviselőtársaimmal, hiszen, azt hiszem, ismerik.

A határozati javaslat benyújtásának az volt a célja, hogy világossá tegye azt az árnyékkormány, hogy itt nem kizárólag környezetvédelmi problémáról van szó, de természetesen arról is - határozott álláspontunk, hogy az akkumulátorgyártásnak az ilyen tömegű fejlesztése Magyarországon a jelenlegi körülmények között környezeti

szempontból fenntarthatatlan -, hanem az is a célunk vele, hogy azt is világossá tegyük, hogy ezen túl gazdaságpolitikai szempontból is elhibázottnak tartjuk ezt a fajta irányt, tekintettel arra, hogy nem tudásintenzív, magas hozzáadott értékű, alacsony környezetterhelésű iparágakat hoz Magyarországra. Munkaerőpiaci szempontból is elhibázottnak tartjuk ezt a fajta fejlesztési irányt, tekintettel arra, hogy nem azt segíti elő, hogy egyébként Magyarországon több olyan munkahely legyen, ahol európai színvonalú bérekért lehet dolgozni azért, hogy ne kelljen elmenni ebből az országból, hanem olyan típusú, futószalag melletti munkát hoz Magyarországra, amire már ma sincs Magyarországon megfelelő számú jelentkező, különösen azért - de ezt a vitát most nem hoznám ide, hisz nem a bizottság hatásköre -, mert nem történtek meg azok a lépések, amelyek lehetővé tették volna a munkaerőpiacról kiszorultak felzárkóztatását.

Visszatérve azonban a környezeti vonatkozásokra, hiszen a fenntarthatóság ennek a bizottságnak az elsődleges feladatköre. A javaslatban tehát mi azt javasoljuk, hogy ilyen típusú beruházásokra ne kerülhessen sor részletes, nyilvános, kontroll alatt álló, szakértőket és civil szervezeteket bevonó hatástanulmányok elkészítése, a helyi közösség részletes tájékoztatása és a helyi közösség érdemi beleszólási lehetőségének biztosítása nélkül. Ezek olyan típusú beruházások, amelyek egy-egy település környezeti állapotát évtizedekre meghatározzák, számos olyan hatásuk van, ami messze túlnyúlik a települések határain, ezért ezekről nem szabad, nem lehet úgy döntést hozni, hogy a helyi közösségek ne lennének tisztában a pontos tényekkel, és hogy ne mondhatnák el a véleményüket.

Kérjük azt, hogy a bizottság vegye tárgysorozatba a javaslatot, hiszen sajnálatos módon a politikai vita arra nem volt alkalmas, hogy ott meghallgassuk a kormány konstruktív elképzeléseit, ehelyett leginkább arról hallhattunk, hogy minden nagyon jól van úgy, ahogy van. Na, ezt senki nem így gondolja a kormányon kívül, lehet látni az ország minden részéről az erősödő tiltakozásokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka alelnök asszonynak adom meg a szót.

### **Kérdések, hozzászólások**

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Mi a Párbeszédben támogatni fogjuk ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételét, és ahogyan ezt a múlt hétfői parlamenti vitanapon is többször elmondtam, valóban a kormány „akkumulátor-nagyhatalommá tételi” stratégiájával nagyon-nagyon sok probléma van. Most nyilvánvaló, hogy azt a négyórás vitát nem fogom újra idécitálni, de köszönöm az előterjesztőnek is, hogy összefoglalt egy csomó fontos pontot.

Csak egyetlenegy dologra szeretnék kitérni: a parlamenti vitában a fideszes, KDNP-s képviselők és egyébként az államtitkár úr részéről is elhangzott többször, hogy nem értik, miért aggódnak az emberek, amikor Magyarországon a környezetvédelmi és egyéb hatóságok mindig ott vannak, figyelnek, képviselik a magyar emberek érdekeit, és ha bármi gond lenne, akkor azonnal rendet raknak.

Már akkor is jeleztem, meg egyébként amikor a miniszterelnök úrra is az azonnali kérdésben rákérdeztem, hogy nem tudom, hol élnek, hiszen 13 éve kétharmaduk van, és mintha nem lennének teljesen tisztában a magyar hatóságok működésével. Szóval, az a helyzet, hogy a hatóságok egy részét leépítették, a környezetvédelmi hatóságokat mindenképpen, integrálták a kormányhivatalokba, egyébként nagyon sok szakember elhagyta ezt a területet, és sokszor sajnos azt látjuk - nyilván tisztelet a kivételnek, vannak jó, elhivatott szakemberek - országosan, hogy ha valamilyen beruházásnál van kormányzati hátszél, fideszes hátszél, fideszes érdek, akkor ott valamiért a hatóságok vagy nem tudnak olyan hatékonyan fellépni, vagy nem

is akarnak, vagy fellépnének, de valaki megakadályozza, hogy igazán hatékonyan cselekedjenek.

Most egy példát szeretnék mondani. Sajnos, az akkumulátorgyárak kapcsán... - már van egy akkumulátorgyár Gödön, több is van, de Gödön aztán egy óriási van, amelynek kapcsán a Gödön és környékén élő embereknek nagyon sok problémája van. Például 2021. május 8-án történt egy tüzeset a gödi akkumulátorgyárban, és másnap a tűzvédelmi hatóság ellenőrzést tartott a Samsung gödi telephelyén. Itt megállapították, hogy 36 akkumulátor kigyulladt az üzemben, és a tűzoltói beavatkozás során a villamos hálózat azonnali lekapcsolását nem lehetett elvégezni, mert az épületben nem került kiépítésre egy tüzeseti főkapcsoló, tehát nem történt meg valami konkrét előírás, nem épült ki. Az épületszerkezet tűzvédelmi megfelelőségét igazolni nem tudták, nem tudták megmutatni a dolgozók és a tűzoltószemélyzet tűzvédelmi oktatásáról szóló jegyzőkönyvet, és az épület villámvédelmi felülvizsgálatáról szóló jegyzőkönyvet sem tudták bemutatni, a tűzvédelmi és tűzoltó berendezések nem működtek. Ez 2021-ben volt, a Samsung ezt a néhány milliós büntetést kifizette, ezeket a dolgokat nem hozták helyre, és érdekes módon a gödi üzem bővítésére is, úgy néz ki, meglesz az engedély.

Kérem én: ha ilyen szabálytalanságok vannak egy üzemben - ez most tűzvédelem, az emberek biztonságáról van szó, ugye, tudjuk, hogy Gödön néhány száz méterre vannak a házak -, ha egy ilyen gyárban nagyobb tűz üt ki, ki fogja ezért vállalni a felelősséget? Én azt látom, hogy sajnos ma a magyar hatóságok, amikor kormányzati hátszél van egy beruházás mögött, akkor nem képesek ellátni a feladatukat, és nem is biztos, hogy ez a hatóságok hibája.

Erre is alapozva kérem a bizottsági tagokat is, hogy támogassák ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételét, beszéljen erről legalább még egyszer az Országgyűlés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen, alelnök asszony. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e további hozzászólási igény. *(Senki sem jelentkezik.)*

Én csak nagyon röviden szólnék hozzá, tekintetbe véve, hogy lesz ez a téma még itt több napirendi pont tekintetében is előttünk. Azt gondolom, hogy egy fontos indítványról van szó, és azzal együtt is, hogy mi magunk bizonyos itt megfogalmazott kérdésekben még szigorúbbak vagyunk, mindenképpen indokoltnak tartjuk, hogy erről a javaslatról tárgyaljon az Országgyűlés, és azzal is maximálisan egyetértek, amit előterjesztő képviselő úr elmondott, hogy ez nemcsak egy környezeti-természeti kérdés, hanem egy nagyon fontos gazdasági kérdés is. Úgyhogy én a szavazatommal támogatni fogom a tárgysorozatba vételt.

Kérdezem képviselő urat, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra. Amennyiben igen, átadom a szót.

### **Arató Gergely reagálása**

ARATÓ GERGEY (DK) előterjesztő: Nagyon röviden, ha megengedi, elnök úr. Azt szeretném csak jelezni, hogy köszönöm képviselő asszonynak ezt a konkrét példát, számos ilyen tudunk a működő akkumulátorgyárról és más ipari üzemek kapcsán. Hiába vannak formális előírások, ezek betartására nincsen sem hatósági garancia, sem pedig a civil ellenőrzés lehetőségét nem teremtik meg ezek az intézmények.

Amit elnök úr mond, azt nagyon fontosnak tartom én is kiemelni. Az a helyzet, hogy valójában egy gyökeresen új iparpolitikára van szükség, egy olyan iparpolitikára, amelyik fenntartható módon a körforgásos gazdaságra való átállás irányába mutat, egyébként megfelelően az uniós elképzeléseknek és a Green New Dealnek. Mi azt gondoljuk, az árnyékkormánynak és a Demokratikus Koalíciónak az az álláspontja, akárcsak képviselőtársaimnak a zöldpártokból, hogy egy olyan gazdasági modellre kell

átállni - és ezen belül kell megtalálni az ipar helyét -, amelyik elsősorban a tudásalapú hozzáadott értéken és nem a környezeti erőforrások felhasználásán és tisztításán alapul. Köszönöm szépen.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Most szavazni kell az indítvány tárgysorozatba vételéről, ezért kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki támogatja az indítvány tárgysorozatba vételét. *(Szavazás.)* 2 igen szavazatot látok. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6 nem szavazat. Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatta a tárgysorozatba vételt.

Köszönjük képviselő úrnak a részvételt.

### **Az akkumulátorgyárok magyarországi létesítésének és bővítésének feltételeiről szóló H/2947. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

A 3. napirendi pontunk címe az akkumulátorgyárok magyarországi létesítésének és bővítésének feltételeiről szóló H/2947. számú határozati javaslat vitája. Úgy látom, hogy az előterjesztők nem képviseltetik magukat az ülésen, de ennek hiányában is természetesen tudunk a javaslatról tárgyalni, illetve szavazni a tárgysorozatba vételről.

Nem tudom, hogy hozzászólási szándék van-e a képviselőtársaim részéről. Nyilván mindenki ismeri az indítvány tartalmát. *(Senki sem jelentkezik.)*

Amennyiben nincs hozzászólási szándék, akkor kérem, hogy szavazzunk a tárgysorozatba vételről. Kik azok, akik támogatják az indítvány tárgysorozatba vételét? *(Szavazás.)* 2 igen szavazatot látok. Kik nem támogatják? *(Szavazás.)* 6 nem szavazat. Megállapítom, hogy a bizottság nem támogatta az indítvány tárgysorozatba vételét.

### **Az akkumulátorgyártással foglalkozó üzemek és létesítmények létesítéséről szóló döntésekben való társadalmi részvételről szóló H/2891. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Következik a 4. napirendi pont, de tekintettel arra, hogy a 4., illetve az 5. napirendi pontnál előterjesztő leszek, ezért átadnám itt az ülés levezetését Bencsik alelnök úrnak.

*(Az ülés vezetését Bencsik János, a bizottság alelnöke veszi át.)*

BENCSIK JÁNOS (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Az akkumulátorgyártással foglalkozó üzemek és létesítmények létesítéséről szóló döntésekben való társadalmi részvételről szóló H/2891. számú határozati javaslat vitájára kerül sor, majd döntés a tárgysorozatba vételről.

Megadom a szót az előterjesztők képviseletében dr. Keresztes László Lóránt elnök úr számára.

### **Dr. Keresztes László Lóránt expozéja**

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Képviselőtársaim! Ennek az indítványnak a lényege az, hogy az akkumulátorgyártás tervezett beruházásai, bővítései tekintetében az érintett városok, helyi közösségek önrendelkezését, a jövőjükbe való beleszólás lehetőségét biztosítani lehessen. Tehát az indítvány alapvetően arról szól, hogy ahol akkumulátorgyártással kapcsolatos üzemet terveznek létesíteni vagy ennek a jelentős bővítését tervezik, azt

olyan módon lehessen megtenni, hogy ahhoz hozzájárult a helyi népszavazás útján a helyi közösség.

Nem oly rég, a múlt héten végigvitattuk ezt a kérdést igen alaposan az Országgyűlésben, közel öt órán keresztül beszéltünk erről, és ezt megelőzően pedig a Fenntartható Fejlődés Bizottságának a nem határozatképes, mondhatjuk úgy, hogy informális ülésén is beszéltünk nagyon sok civil szervezet, szakértő részvételével. Ezen az ülésen, ezen az informális, tehát ilyen módon valójában nem megtartott ülésen részt vett a Magyar Akkumulátor Szövetség főtitkára, Kaderják Péter, tehát mondhatjuk így csúnya szóval leegyszerűsítve, hogy az akkumulátorlobbi is részt vett ezen az ülésen. Én akkor idéztem Kaderják Péter kijelentéseit, aki nagyon világosan megfogalmazta azt, hogy ők maguk, tehát a gyártók szövetsége is világosan látja azt, hogy ez az akkumulátorgyártással kapcsolatos terv, az akkumulátorgyártással kapcsolatos nagyhatalmi tervek igen komoly árat követelnek meg mindannyiunktól, gyermekeinktől, unokáinktól. Tehát ezeknek a terveknek óriási a környezeti lábnyoma, óriási a környezethasználat, igen jelentős a kockázat, és nagyon-nagyon komoly mértékben felhasználja természeti kincseinket, lásd az ivóvízkészletet és a termőföldet.

Tehát az Akkumulátor Szövetség is amellettt érvelt, hogy ezekről a kérdésekről, ezeknek a terveknek az áráról őszinte vitát kell folytatni, tehát ők maguk is úgymond nyitottabbnak bizonyultak az ezekben a vitákban való részvételre, mint jelenleg a kormányoldal. A múlt heti, hosszú-hosszú vitanapon nem is hallhattunk olyan jellegű kijelentést a kormányoldal részéről, ami azon túlterjeszkedett volna, hogy minden környezetvédelmi szabályt be kell tartani. Itt a mai ülésen már elhangzottak konkrét példák, konkrét esetek, amikor a kimondott szándékokkal szemben vagy éppen az érvényes jogszabályi környezettel szemben bizony látható, hogy a gyakorlatban nem sikerül ezeket a szempontokat érvényesíteni, és még mindig nem jutottunk el odáig, hogy őszintén lehessen beszélni, hogy milyen árat kell fizetni ezekért a gyárakért, milyen árat kell fizetni úgymond ezért a terjeszkedésért.

Azt gondolom, azt senki nem teheti zárójelbe, hogy egy adott város jövőjét döntő mértékben meghatározó beruházásról, tervről nem lehet úgy döntést hozni, hogy a helyiek véleményét semmibe vesszük. Látunk sajnos példákat: Debrecen esetében a város kormánypárti polgármestere egyértelműen kijelentette, hogy ő akkor is támogatni fogja ezt a gigantikus kínai beruházást, ha a város lakóinak a többsége nem. Mi úgy gondoljuk, hogy ezt nem lehet engedni, ezért valóban meg kell adni formálisan, jogi értelemben is a beleszólás lehetőségét.

Erről szól az indítványunk, ezért tisztelt képviselőtársaimat kérem, hogy engedjék meg, a szavazatukkal vegyüek tárgysorozatba, és ilyen módon tudjunk erről az indítványról az Országgyűlés előtt is tárgyalni. Köszönöm.

ELNÖK: Hozzászólásokra van lehetőség. *(Jelzésre:)* Képviselő asszony!

### **Kérdések, hozzászólások**

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nos, a Párbeszéd részéről mi ezt a javaslatot is abszolút támogatjuk, és köszönöm szépen Keresztes László Lórántnak, hogy erre a nagyon fontos részvételi aspektusra is felhívta a figyelmet javaslatában.

Csak egy elemet emelnék ki. Egyébként el is hangzott, hogy számos aspektusa van akár az akkumulátorgyáraknak, akár más, mondjuk, potenciálisan környezetszennyező vagy rengeteg természeti erőforrást felhasználó ipari üzem létesítésének. Az egyik nyilván az, hogy ha alapvetően a nagy területen elterülő üzemeket nem barnamezős beruházás keretében valósítják meg, akkor rengeteg termőföldet, földet vagy akár természeti értéket tudnak elpusztítani. És itt nemcsak

magának az üzemnek a területére gondolhatunk, hanem ahhoz a különböző ilyen logisztikai hálózatok kiépítése, az utak építése, vagy például ahogyan a komáromi akkumulátorgyár esetében, a víz- és csővezeték építése konkrétan részben természetvédelmi területen megy át, védett fajokat kell emiatt áttelepíteni. Zárójelben jegyzem meg, hogy a védett fajok áttelepítése vagy sikerül, vagy nem, tehát azokra akár keresztet is lehetne vetni nagyon sok esetben sajnos. Tehát ezeknek az értékeknek a megszűnése vagy veszélybe kerülése mind olyan téma, amiről, azt gondolom, az embereknek tudniuk kell, beszélniük kell, és amibe joguk van beleszólni.

Konkrétan a komáromi akkumulátorgyár példájánál maradva: itt az a terv - ennek már el is kezdődött az engedélyezése, sőt úgy tudom, hogy kivitelezése is, legalábbis bizonyos ütemeknek -, hogy eddig a parti szűrésű kutak vizét használta az ipari park, de mivel megnövekszik a vízigény, jóval többet fognak ebből az ivóvízből elhasználni, amit egyébként eddig ittak, és ivóvízként is szolgált a környékbeliek számára -, hogy a kieső ivóvizet pótolják, most a tatai karsztvizet fogják felhasználni arra, hogy a környékbeliek, részben a komáromiak ivóvízigényét kielégítsék. Tehát egy olyan nagyon értékes vízbázist fognak elhasználni, amire tulajdonképpen nem lenne szükség, ha a másik vízforrást a komáromi akkumulátorgyár nem használná el.

Ennek nagyon nagy veszélye van, hiszen tudjuk, hogy klímaválság van, egyébként is egyre kevesebb a csapadék. Már egyébként Tatán a klímaváltozás jelei abszolút láthatóak, a környékbeli források, például a Tükör-forrás már elapadt, ezt a helyiektől tudjuk. Tehát gyakorlatilag azzal, ha elkezdik kiszivattyúzni a tatai karsztvizet, egy potenciális környezeti katasztrófát is előkészíthet a kormány. Tehát az a minimum, hogy egy beavatkozásról megkérdezik a környékbelieket, az érintetteket, és ahogyan a javaslat egyébként fogalmaz az 1. pontjában, az érintett települések választói megfelelő tájékoztatást kapjanak. Az én véleményem az, hogy például a komáromi akkumulátorgyár esetében nem kizárólag Komárom az érintett település, hanem amint látjuk, Tata is és még más környező települések is, ahol, mondjuk, átmennek az utak vagy a csővezetékek.

Tehát azt gondolom, hogy igenis nagyon fontos, hogy ott a környéken minden érintett ezekről értesülhessen, és a megfelelő információk birtokában a döntésbe is beleszólhasson, ezért én támogatni fogom ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételét. Köszönöm.

ELNÖK: További hozzászólás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Az előterjesztőt kérdezem, hogy kíván-e reagálni.

#### **Dr. Keresztes László Lóránt reagálása**

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm, elnök úr, csak nagyon-nagyon röviden. Köszönöm szépen képviselő asszony támogató hozzászólását. Bizony, a gyakorlat azt mutatja, hogy az alapvető információkat, tájékoztatást sem kapják meg az érintettek.

Ha csak a debreceni tervezett akkumulátorgyár vízfelhasználását nézzük, ugye, ebben a teremben hangzott el Palkovics miniszterjelölt úrtól szűk egy évvel ezelőtt, a miniszterjelölti meghallgatásán, hogy milyen jelentős környezeti igényekkel járnak ezek a gyárak, és a későbbiekben pedig elmondta a miniszterjelölt úr, akkor már miniszterként, hogy 40 ezer köbméter/nap lenne ennek a gyárnak az ivóvízigénye. Ennél még egyébként erősebb vízigényt is bizonyos szakértői anyagok mutattak, amelyek aztán eltűntek vagy viharos körülmények között módosultak, és ezzel szemben vannak egyébként más jellegű politikai kijelentések.

Ami most tudunk hivatalosan a debreceni vízigény tekintetében, az az, hogy több ütemre osztották ennek a beruházásnak a megvalósítását, és az első ütem

vízigénye van leírva a jelenlegi engedélyezési dokumentumokban, úgyhogy látható, hogy igazából a tervek mögötti valódi környezeti árat még csak nem is ismerheti a lakosság. Mi azt gondoljuk, hogy ezért is indokolt mindenképpen, hogy formálisan, jogi értelemben is megadjuk a lehetőséget a saját jövőjükbe való beleszólásra a Debrecenben élőknek és egyébként minden ilyen beruházás érintettjének. Úgyhogy a tisztelt képviselőtársaimat kérem, hogy engedjék a javaslat tárgysorozatba vételét. Köszönöm.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Szavazásra kerül sor. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6 nem szavazat. A tárgysorozatba vételt nem támogatta a bizottság.

### **A klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról szóló T/2149. számú törvényjavaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)**

Az 5. napirendi pontunk a klímavédelemről szóló 2020. évi XLIV. törvény módosításáról szóló T/2149. számú törvényjavaslat vitája, majd döntés a tárgysorozatba vételről.

Megadom a szót az előterjesztők képviselőjében dr. Keresztes László Lóránt elnök úr számára.

### **Dr. Keresztes László Lóránt expozéja**

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót. Azt gondolom, hogy ez az indítvány nem lehet ismeretlen képviselőtársaimnak, a bizottsági tagoknak, illetve a jelenlévőknek sem, hiszen ezt több alkalommal már beterveztettük; ez egy klímavédelemmel foglalkozó átfogó törvényjavaslat. Ennek a részletes, fejezetek szerinti ismertetésére nem térnék ki, nyilván képviselőtársaim átolvasták ezt az indítványt.

Egy dologra szeretnék utalni azért is, mert ma van az energiahatékonyság világnapja. Ebben a javaslatban van egy olyan rész, az energiapolitikát érintő rész, amely előrevetíti azt, amiről egyébként képviselő úr is beszélt: alapvetően fontos lépés lenne vagy kellene hogy legyen az, hogy ha a jövőbe tekintünk, az iparfejlesztésről beszélünk, a gazdaságfejlesztésről, a gazdaságpolitikáról beszélünk, akkor az amellet történjen meg, hogy ne növelni, hanem csökkenteni lehessen az ország kitétséget, energiaigényét, energiaszükségletét; erre vonatkozó vállalást is tartalmaz ez az indítvány.

Már több napirendi pont keretében is beszéltünk az akkumulátorgyártásról, tudjuk, hogy ez nemcsak az ivóvizet, nemcsak a vízkészleteinket veszi jelentős mértékben igénybe, de óriási, elképesztő az energiaigénye. Szintén Palkovics László korábbi miniszter úrra utalnék, aki elmondta, hogy csak a tervezett kínai akkumulátorgyárnak másfél paksnyi blokk lesz képes majd biztosítani az energiaigényét. Látható, hogy ha összeszámítjuk azokat a terveket, amelyeket már megfogalmazott és nyilvánosságra hozott a kormány, akkor mellé kell tennünk, hogy sajnos még azt sem látjuk pontosan, hogy ezeknek összesen mennyi lesz az energiaigénye, és hogy ez milyen mértékű, milyen jelentőségű terhet jelentene Magyarország számára, a magyar embereknek, a magyar adófizetőknek és egyébként másik oldalról a természeti környezetnek.

Tehát látszik az, hogy alapvetően szükség van arra, hogy vitát folytassunk az energiapolitika kérdéséről olyan megközelítésben is, hogy bizony nem növelni, hanem csökkenteni kell Magyarország energiaigényét, energiaszükségletét. Erre is lehetőséget

teremtene ennek az indítványnak a parlamenti vitája, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák a tárgysorozatba vételt. Köszönöm.

ELNÖK: Hozzászólásokra van lehetőség. *(Jelzésre:)* Szabó Rebeka képviselő asszonyé a szó.

### **Kérdések, hozzászólások**

SZABÓ REBEKA (Párbeszéd), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót. A Párbeszéd részéről abszolút támogatjuk ezt a javaslatot, mi is már számtalan javaslatot, határozati javaslatot fogalmaztunk meg ennek a témának a különböző részkérdéseire, aspektusaira. A klímaválság itt van a nyakunkon, a klímaválság sajnos szorosan együtt jár egy élővilág-, egy biodiverzitás-krízissel is, ezt a kettőt egyszerre kéne tudni kezelni. Nyilvánvalóan ez egy olyan globális krízis, amit önmagában egy ország megállítani nem tud, de nem is ez a cél, hiszen nem véletlenül van számos nagy nemzetközi egyezmény, együttműködés annak érdekében, hogy a Föld országai közösen lépjenek fel a válság megállítása érdekében. Egyrészt én azt gondolom, hogy ebben is Magyarország tudna még hatékonyabban és elkötelezettebben részt venni, másrészt nagyon-nagyon fontos lenne, hogy amit mi ebben az országban meg tudunk tenni, azt tegyük meg.

Ennek egyik nagyon-nagyon fontos fele az, hogy önmagában az üvegházhatású gázok kibocsátásának a mértékét csökkentenünk kell, és ebben sajnos - ahogyan egyébként a javaslatban is le van írva - Magyarország nem áll igazán az élen, hiába szeretik ezt a kormánytagok hangoztatni, nagyon sok tennivaló van ezen a téren is. Itt visszacsatolnék egy pillanatra az első javaslatra, amelyet a légszennyezettség csökkentése kapcsán adtunk be, abban is szerepel, hogy a lakosságifűtés-korszerűsítést végre el kéne végezni. Ez egyébként szociális szempontból is nagyon hasznos lenne, hiszen valódi, igazi rezsicsökkentést jelentene, ha jól szigetelt épületekben laktának az emberek, és ez egy energiahatékonyságot célzó beruházás, tehát kevesebbet kéne fűteni, kisebb lenne a szén-dioxid-kibocsátás is, egy win-win helyzet. Valamiért a Fidesz-KDNP-kormány az elmúlt 13 évben nem igyekezett azon, hogy ezt elég hatékonyan megtegye.

A másik nagyon fontos fele a klímaválsággal kapcsolatos intézkedési csomagoknak pedig a már meglévő klímaválság hatásainak az enyhítése, tehát igenis azzal is foglalkozni kell, hogy sajnos, hogy mondjam, globális hőmérséklet-emelkedés van, az adott, már csak az a kérdés, hogy milyen mértékű lesz. Ezzel is foglalkozni kell, és számos olyan intézkedést kéne meghozni, ami enyhíti az emberekre és egyébként az élővilágra gyakorolt káros hatást is. Azt gondolom, ezekről nagyon-nagyon fontos lenne a parlament plenáris ülésén beszélünk, ezért mi támogatjuk ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vételét.

És csak így zárójelben jegyezném meg, hogy én igazán örülnék neki, ha a jelen lévő kormánypárti képviselők így a Fenntartható Fejlődés Bizottsága ülésén esetleg valamihez hozzászólnának. Nagyon sok nagyon fontos javaslatról beszélünk, és nem tudom, ez milyen üzenet így Magyarország állampolgárai felé, hogy a kormánypárti képviselők kizárólag nemet tudnak szavazni. Az még hagyján, hogy mindent leszavaznak, mármint nem hagyján, ez nagyon nagy baj, de hogy még indokaik sincsenek, érveik sincsenek, és hozzá sem szólnak, szerintem ez roppant kínos, de önök tudják, kedves képviselőtársaim.

ELNÖK: További hozzászólási szándék? *(Jelzésre:)* Arató Gergely képviselő úr!

ARATÓ GERGELY (DK): Köszönöm szépen. Szeretném megköszönni elnök úrnak azt, hogy folyamatosan benyújtják ezt a törvényjavaslatot már többedik



alkalommal, mert ez egy olyan komplex javaslat, amelyik számos vonatkozását tartalmazza ennek a fontos és lényeges kérdésnek.

Még egy dolgot szeretnék elmondani, ha már fideszes képviselőtársaim nem veszik maguknak az energiát arra, hogy van egyébként ennek ma intézményrendszere Magyarországon - elvileg, papíron. Készülnek ilyen típusú tervek, van ezért felelős minisztérium, ha jól követtem, akkor éppen az energiaügyi, de ebben egy picit bizonytalan vagyok, mert nem tudom követni a kormányzati tempót.

Ezért aztán azt tartom még rendkívül fontosnak elmondani - de ezt majd módosító indítványokban, ha a bizottság javaslata nyomán a parlament ezt napirendre tűzi -, hogy egy erős intézményrendszert kell mindehhez hozzárendelni; nemcsak önálló minisztériumot, hanem olyan tudományos és civil fórumokat, és hozzáteszem, olyan politikai döntéshozó fórumokat parlamenti képvisellel, amelyek képesek arra, hogy az egész kormányzati logikát, az egész fejlesztési és politikai logikát állítsák át egy új vágányra. A klímaváltozás elleni küzdelem nem deklarációkról szól, nem egyébként szép és fontos szimbolikus lépésekről, hanem alapvetően egy teljesen újfajta gondolkodásról, arról, hogy hogyan kell működnie a gazdaságnak, a társadalomnak, egy országnak. Megtapasztalhattuk és megtanulhattuk ezt akár a Fidesz-kormány példájából, akár más kormányok példájából, hogy az a fajta érdek tud határozottan érvényesülni, amelynek erős garanciái és erős intézményi képviselete van, ezért ezt a javaslatot még ezzel tartjuk majd fontosnak kiegészíteni a vitában, ha erre sor kerül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: További hozzászólási szándék van? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben nincs, akkor az előterjesztőt kérdezem, hogy kíván-e válaszolni az elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Elnök úré a szó.

### **Dr. Keresztes László Lóránt reagálása**

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP) előterjesztő: Köszönöm szépen a szót, és köszönöm szépen a támogató hozzászólásokat. Valóban, ahogy a képviselő úr is elmondta, mi is azt tartjuk a legfontosabbnak vagy tartanánk a legfontosabbnak, hogy egy kormányzati struktúra mögött ott legyen a fenntarthatóság gondolata, ott legyen a jövőért érzett felelősségvállalás, hiszen csővégi megoldásokkal, úgymond környezetvédelemmel ezeket a kérdéseket nem lehet kezelni. Tehát olyan módon kell megtervezni egyébként a gazdaságpolitikát, megtervezni a gazdaságpolitikai intézkedéseket, hogy azok mindig maximálisan figyelembe vegyék a fenntarthatóság kérdéseit, azt, hogy nem lehet túlhasználni a természeti kincseinket, hiszen ezekért felelősek vagyunk, a gyermekeinkért felelősek vagyunk unokáink élete szempontjából is.

Felmerült itt az Energiaügyi Minisztérium felelősségérzete, szerepe. Tudjuk, hogy ez a minisztérium felel egyébként a környezet védelméért is, és ez a minisztérium felel egyébként a vízi közművekért, az ivóvízellátásért is. Nos, én három körben tettem fel kérdést ennek a minisztériumnak, ha csak az akkumulátorgyártás kérdéséről beszélünk, hogy ha összeszámítjuk a meglévő és a tervezett akkumulátorgyárak összes energiaigényét és vízigényét, akkor milyen értékeket kapunk, és a három körben feltett kérdésemre sem kaptam választ a minisztériumtól. Azt gondolom, hogy ennek a minisztériumnak, hogy úgy mondjam, a felelősségteljes eljárását - erős idézőjelekben - ez a tény is alátámasztja maximálisan, hogy még ezt az információt sem szolgáltatják ki, hozzáteszem, egy országgyűlési képviselőnek, de annál nagyobb baj, hogy a magyar közvéleménynek sem.

Ezért is köszönöm szépen ismételtén a támogató hozzászólásokat, és kérném képviselőtársaimat, adják meg a lehetőséget, hogy erről az átfogó kérdéskörrel a plenáris ülésen tudjunk vitát folytatni. Köszönöm.

### **Határozathozatal**

ELNÖK: Szavazásra kerül sor. Ki az, aki támogatja a tárgysorozatba-vételi kezdeményezést? *(Szavazás.)* 2 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 6 nem szavazat. A tárgysorozatba vételt nem támogatta a bizottság.

Az ülés vezetését visszaadom elnök úr számára.

*(Az ülés vezetését dr. Keresztes László Lóránt, a bizottság elnöke veszi át.)*

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT (LMP), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen, alelnök úr.

### **Egyebek**

Az egyebek napirendi pont az utolsó a mai napon. Itt annyit szeretnék jelezni a képviselőtársamnak, hogy a következő bizottsági ülésre várhatóan március 20-án kerül sor.

Kérdezem képviselőtársaimat, hogy van-e további hozzászólási szándék az egyebek napirendi pontban. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

### **Az ülés berekesztése**

A bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen munkatársainknak, képviselőtársaimnak a munkáját.

*(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 46 perc)*

**Bencsik János**  
a bizottság alelnöke

**Dr. Keresztes László Lóránt**  
a bizottság elnöke

**Jegyzőkönyvvezető:** Szűcs Dóra